

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"

Читаймо українською!

Методичні вказівки
з української мови як іноземної

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 2 від 20.06.2012.

Харків НТУ "ХПІ" 2013

Читаймо українською!: Методичні вказівки з української мови як іноземної / Укл. Ю.О. Романов, Л.В. Романьок. – Харків: НТУ "ХП", 2013. – 40 с.

Укладачі: Ю.О. Романов
Л.В. Романьок

Рецензент: Т.О. Снігурова, канд. пед. наук, проф. НТУ "ХП"

Дані методичні вказівки містять тексти про Україну культурологічного змісту, кожний із яких оздоблено завданнями, що мають на меті переказ тексту та надання розгорнутої відповіді на підсумкове запитання.

Призначені для студентів середнього (B1) етапу навчання, які володіють німецькою та/або російською мовами.

Настоящие методические указания содержат тексты об Украине культурологического содержания, каждый из которых снабжен заданиями, направленными на порождение пересказа текста и построение развернутого ответа на итоговый вопрос.

Предназначены для студентов среднего (B1) этапа обучения, которые владеют немецким и/или русским языками.

© Ю.О. Романов,
Л.В. Романьок, 2013.

ЗМІСТ

ТРАДИЦІЇ І КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ	4
Нетлінні символи українського народу.....	4
З міфів та легенд українців	5
Пори року	8
Хутро.....	12
Свята вечерея	14
Стрітєння	15
Писанка.....	17
Українське весілля.....	18
Лялька-мотанка.....	20
Сини	21
Лелечий суд.....	22
Українські прислів'я та приказки	24
МІСТАМИ УКРАЇНИ	26
Київ.....	26
Львів	28
Одеса	30
Харків.....	32
"ЩО Я ДУМАЮ ПРО УКРАЇНУ?"	37
Україна.....	37
З чим я познайомився в Україні.....	38

ДО ВИКЛАДАЧА

Дані методичні вказівки містять тексти для читання за темами: "Традиції і культура українського народу" та "Містами України".

Кожний текст оздоблено завданнями, що мають на меті переказ тексту за планом та подальше надання розгорнутої відповіді на підсумкове запитання.

Окремим розділом представлені зразки написання творів на тему: "Що я думаю про Україну?".

Методичні вказівки мають допомогти студентам середнього (B1) етапу навчання, які володіють німецькою та/або російською мовами, долучитися до читання українською та отримати культурологічні знання про Україну. Вони можуть бути у пригоді іноземним філологам, стажистам, бізнесменам, а також використовуватися на курсах української мови як іноземної.

ТРАДИЦІЇ І КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

НЕТЛІННІ СИМВОЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Мамина пісня, батькова хата, дідусева казка, бабусина вишиванка, добре слово сусіда, традиційний звичай взаємодопомоги, портрети наших пращурів, що висять на стіні – все це наші непересічні символи.

Калина під вікном рідної оселі, біла хатинка і вишневий садочок, пісня солов'я, тополя на околиці села, лелече гніздо на клуні, криниця на перехресті доріг – усе це наш духовний світ.

Знати, а тим паче берегти ці нетлінні символи – наш святий обов'язок. Не стерти з пам'яті, зберегти їх від забуття, байдужості, зробити набутком для наших дітей, донести ці духовні скарби до всього людства – завдання першочергового значення.

По тому, як ми будемо оберігати свої кращі традиції минулого, наступні покоління не тільки оцінюватимуть нас, але й зберігатимуть наші культурні надбання.

Словничок

вишиванка	вышитая сорочка	besticktes Hemd
звичай	обычай	Brauch
взаємодопомога	взаимопомощь	gegenseitige Hilfe
непересічний	отличительный	Unterscheidungs-
оселя	дом	Haus, Wohnung
околиця села	окраина деревни	Dorfrand
лелече гніздо	гнездо аиста	Storchennest
клуня	рига	Darrhaus
криниця	колодець	Brunnen
духовний світ	духовный мир	innere Leben
обов'язок	обязанность	Pflicht
забуття	забвение	Vergessenheit
байдужість	равнодушие	Gleichgültigkeit
набуток	приобретение	Gewinnung
духовний скарб	духовное богатство	spirituellen Reichtum
людство	человечество	Menschheit
першочергове значення	первостепенное значение	Grundbedeutung
кращі традиції	лучшие традиции	besten Traditionen
наступні покоління	будущие поколения	zukünftige Generationen
надбання	достижения	Leistungen

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Непересічні символи українців.
2. Символи, що розкривають духовний світ українського народу.
3. Завдання першочергового значення.

2. Назвіть символи, непересічні для вашого народу.

3. Що, на вашу думку, потрібно робити для того, щоб кращі народні традиції не вмирали?

З МІФІВ ТА ЛЕГЕНД УКРАЇНЦІВ

Чому сонце буває сумним?

Якось Сонце вкрато у батьків красуню-дочку й узяло її собі за дружину. Брат дівчини пішов її шукати туди, де заходить сонце. Сестра побачила його і повела до хати. Сонце попросило брата, щоб той пішов замість нього на небо хоч на один день. Хлопець погодився й поліз на небо. Там він усе потрощив, набив Вітра та Мороза, що перешкоджали йому в дорозі. Потім забрав сестру та й утік разом з нею.

Сонце, побачивши безладдя на небі, засумувало і цілий тиждень не показувалось людям.

Словничок

сумний	грустный	traurig, betrübt
якось	как-то	gewissermaßen
дружина	жена	Ehefrau
шукати	искать	suchen
побачити (кого?)	увидеть (кого?)	erblicken, sehen
замість (кого?)	вместо (кого?)	anstatt
погодитися	согласиться	einverstanden sein
потрощити (що?)	поломать (что?)	durchbrechen
перешкоджати (кому?)	мешать (кому?)	stören, hindern
утекти (з ким?)	убежать (с кем?)	weglaufen
безладдя	беспорядок	Unordnung
тиждень	неделя	Woche

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Сонце краде дочку у батьків.
2. Брат іде її шукати.
3. Що попросило Сонце у брата?
4. Що зробив брат?
5. Чому Сонце не показувалося людям?

2. Що давні українці намагалися пояснити цією легендою?

Про зоряний Віз

Якось давно трапилася велика посуха. Вода повисихала не лише у річках та озерах, а й у колодязях.

Одна жінка захворіла без води. Тоді дочка, щоб врятувати матір, взяла глечик і пішла шукати воду. Знайшла, набрала та й несе додому. Аж тут назустріч один спраглий чоловік, що помирав без води, а за ним другий, третій... сьомий. Усіх напоїла дівчина, усіх врятувала, тільки води в глечику залишилось на дні.

Сіла дівчина відпочити. Як ось біжить собака – та й перекинув посудину. Вилетіло звідти сім великих зірок і одна маленька, поставали вони на небі в пам'ять про щире дівчину та врятованих нею душ – сім людських і собачу. Назвали те сузір'я Віз. А Бог послав на ту країну дощ.

Словничок

трапитися	случиться	geschehen, passieren
колодязь	колодець	Brunnen, Schacht
врятувати	спастися	retten
глечик	кувшин	Krug
спраглий чоловік	жаждущий человек	gieriger Mensch
залишитися (де?)	остаться (где?)	bleiben
ось	вот	hier, da, das ist...
зірка	звезда	Stern
сузір'я	созвездие	Sternbild
дощ	дождь	Regen

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Велика посуха.
2. Дочка іде шукати воду.
3. Дочка допомагає спраглим людям.
4. Собака.
5. Сузір'я на небі.

2. Що давні українці намагалися пояснити цією легендою? Що вони прославляли?

Про дощ

Є повір'я, що Бог має особливі сховища дощу. Коли треба пустити дощ на землю, Бог посилає пророка Іллю та глухого янгола. Вони набирають дощ у хмару і розносять його по світу. Часто буває, що дощ ллється кілька днів поспіль. Це трапляється тому, що Бог каже глухому янголові: "Ходи там, де чорно", – а той чує: "Де вчора". Бог каже, щоб лив дощ, де просять, а глухий думає, що треба лити туди, де косять.

Райдуга набирає воду з морів та рік у хмару. "Веселка" ж від того, що все навкруги стає веселішим; це дорога для янголів, які сходять з неба, щоб набрати води й вилити крізь особливе сито на землю у вигляді дощу.

Загадка

Коли мене немає, мене ждуть, коли прийду – тікають.

Словничок

повір'я	поверье	Volksglaube
сховище	хранилище	Depot, Lager
янгол	ангел	Engel
хмара	туча	Wolke
поспіль	подряд	nacheinander
веселка	радуга	Regenbogen
крізь	сквозь	durch, hindurch
у вигляді (чого?)	в виде (чего?)	aussehen wie

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Сховища дощу.
  2. Пророк Ілля та глухий янгол разносять дощ по світу.
  3. Що таке райдуга? А веселка?
- ### 2. Що давні українці намагалися пояснити цією легендою? Чи було їм властиве почуття гумору?
- ### 3. Чи знаєте ви якісь легенди вашого народу? Розкажіть.

ПОРИ РОКУ

Весна

Березень, квітень, травень – весняні місяці.

"Весна! Весна! Весна!" – дзвенять струмки. В блискучих весняних калюжах, наче в дзеркалах, відбивається яскраве блакитне небо.

Ще не так давно сонечку важко було пробитися промінням крізь темні хмари, які висіли над землею. Та ось воно ще не припікає як слід, а тільки ласкаво і ніжно торкається обличчя, а ми вже мружимо очі від яскравого світла. Вже летять до нас з теплого краю птахи. Сніг розтав. Зазеленіла озимина на полях. Чорна, ще волога рілля парує на сонці.

На вербі з'явилися дрібні молоді листочки. На березі порозпускались сережки, і на кінці зламані гілочки збирається краплина солодкуватого соку. Зазеленіла молода травичка, з'являються квіточки.

Словничок

березень, квітень, травень	март, апрель, май	März, April, Mai
струмок	ручей	Bach
калюжа	лу́жа	Pfütze
відбиватися (де?)	отражаться (где?)	sich spiegeln
блакитне небо	голубое небо	blauer Himmel
проміння	лучи	Strähle (Strahl)
крізь (що?)	сквозь (что?)	durch, hindurch
як слід	как следует	ordentlich, wie es sich gehört
торкатися	касаться	erwähnen, betreffen
мружити очі	жмурит глаза	die Augen zusammenkneifen
волога рілля	влажная пашня	feuchter Acker
верба	верба	Weide

дрібний	мелкий	klein, flach
сережка	сережка	Ohrring, Kätzchen
гілочка	веточка	Zweig
краплина	капля	Tropfen
квіточка	цветочек	Blümchen

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Весна!
2. Сонечко.
3. Деревя.

2. Як змінюється природа, коли настає весна?

3. Розкажіть про весну у вашому рідному краї.

Літо

Ось і літо прийшло! Червень, липень, серпень – літні місяці.

Одцвіли вже весняні квіти, і літо прикрашає природу своїми барвами.

Після рясних весняних дощів буйно зеленіють трави, кущі, дерева.

Добре ростуть хліби та городина. Травневі й червневі дощі – це добрий врожай, тони зерна, овочів і фруктів. Прекрасна літня пора – пора ягід, грибів, запашних сіножатей. Яке багате літо на скарби природи!

Народні прислів'я

Хто літом працює до поту, зимою поїсть в охоту.

Літо на зиму працює.

Народні прикмети

Як рясно вродить малина, то буде зима холодною.

Літо з дощами – осінь з грибами.

Словничок

червень, липень, серпень	июнь, июль, август	Juni, Juli, August
барва	краска	Farbe
рясний дощ	проливной дождь	Platzregen, Wolkenbruch
кущ	куст	Strauch
городина	огородные растения	Gemüsepflanzen
в охоту	с удовольствием	mit Vergnügen

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Літні місяці.
2. Літня природа.
3. Природні скарби.

2. Чим прекрасна для вас літня пора?

3. Поясніть прислів'я: "Літо на зиму працює".

4. Які народні прислів'я (прикмети) про літо ви знаєте?

Осінь

Осінь прийшла. Вересень, жовтень, листопад – це осінні місяці.

Листя на деревах починає де-не-де жовтіти ще в кінці серпня, а у вересні вже з'являються зовсім жовті гілки. З кожним днем все більше й більше стає жовтого листя, дуже часто ідуть осінні дощі. Вони зовсім не схожі на літні – грозові, і земля вже не просихає так швидко, як бувало влітку. Ще трохи – і калюжі, яких восени завжди багато, почнуть замерзати вночі.

Поля потроху пустіють, квіти зникають і жовкне трава. Одна тільки озимина зеленіє, корінці якої залишаться неушкодженими під снігом, а весною знов виглянуть зеленими стеблинами.

Птахи відлітають до теплого краю, де немає зими. Тяжко їм кидати рідні місця, довго вони кружляють над своїми гніздами, а потім злітають високо в небо і летять на південь.

Словничок

вересень, жовтень, листопад	сентябрь, октябрь, ноябрь	September, Oktober, November
де-не-де	кое-где	irgendwo
грозові дощі	грозовые дожди	Gewitterregen
потроху	понемногу	nach und nach, allmählich
залишатися неушкодженим	оставаться невредимым	unversehrt bleiben
кружляти	кружить	drehen
південь	юг	Süden

Завдання

1. *Перекажіть текст за планом:*

1. Осінні місяці.
2. Дерев.
3. Поля.
4. Птахи.

2. *Як змінюється природа восени?*

3. *Скажіть, чи відлітають птахи з вашої країни до теплого краю?*

Зима

Грудень, січень, лютий – зимові місяці.

Прийшла зима – холодна, з морозами. Вся земля вкривається білим пухнастим снігом. Спершу нібито й нічого, навіть утішно: кружляють у повітрі такі собі сніжинки, але потім починає валити густий лапатий сніг, береться мороз, та так січе, так пече холодом! Намітає кучугури снігу. А дітям радість: катаються на санчатах, лижах та ковзанах. І не страшний їм мороз!

Тільки важкувато стає жити пташкам, що залишаються зимувати. Але вони не дуже журяться, бо українці їх люблять і дбають про них – ставлять годівниці, насипають їм зерна: "Прилітайте, дорогі гості, поласуйте просом, насінням, ягодами горобини, калини, журавлини!" Такі годівниці можна побачити в саду Тараса Шевченка, парку Максима Горького, а особливо ж їх багато у Ботанічному саду, де тече чиста джерельна вода.

Народне прислів'я

Багато снігу – багато хліба.

Словничок

грудень, січень, лютий	декабрь, январь, февраль	Dezember, Jänner, Februar
пухнастий сніг	пушистый снег	flockiger Schnee
нібито	как будто	gleichsam
утішно	забавно	lustig, komisch
повітря	воздух	Luft
такі собі сніжинки	какие-то снежинки	irgendwelche Schneeflocken
валити	валить	stürzen, umwerfen

лапатий сніг	пушистый снег	flockiger Schnee
береться мороз	подмораживает	gefrieren
сікти, пекти холодом	сечь, обжигать холодом	peitschen, verbrennen, Kälte
кучугури снігу	сугробы снега	Schneehaufen, Schneewehe
важкувато	трудновато	etwas schwer
журитися	грустить	traurig sein
дбати (про кого?)	заботиться (о ком?)	sich kümmern um
годівниця	кормушка	Futtertrog
насіння	семена	Samen
горобина, калина, журавлина	рябина, калина, клюква	Eberesche, Vogelbeere, Moosbeere (Gattung der Heidelbeere)
джерельна вода	родниковая вода	Quellwasser

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Зимові місяці.
2. Зимова природа.
3. Як українці допомагають пташкам вижити взимку.

2. За що діти люблять зиму?

3. Що таке годівниці і де їх можна побачити в Харкові?

4. Поясніть прислів'я: "Багато снігу – багато хліба".

ХУТРО

Клімат України, як відомо, досить суворий, і теплий одяг нашому населенню завжди був потрібний не менше як на шість, а то й на сім місяців у році.

Ось чому в Україні хутро завжди було найулюбленішим матеріалом для виготовлення верхнього теплого одягу як для чоловіків, так і для жінок. Колись наші предки вживали для одягу хутро з диких і свійських тварин. Тепер здебільшого кожухи шиють з овечих шкір. На оздобу теплого верхнього одягу завжди використовувались хутра дрібних диких тварин, таких, як куниці, соболі, горностаї та білки.

З народної творчості довідуємось, що в стародавній Україні кількістю хутра та хутряного одягу визначалось багатство господаря.

Про стародавніх кожум'як маємо багато згадок у народних казках та переказах. Найстаршою та мабуть і найцікавішою з них є казка про Кирила Кожум'яку. Тут Кожум'яка змальований як народний богатир-силач, бо ж він "шкіри м'яв, а тому й багато сили мав".

Словничок

хутро	мех	Fell
досить	довольно-таки	ziemlich, ganz
одяг	одежда	Kleidung
потрібний	нужный	nötig, notwendig
найулюбленіший	излюбленный	beliebt, Lieblings-
виготовлення	изготовление	Anfertigung, Herstellung
вживати (що?)	использовать (что?)	ausnutzen, benutzen
дикі свійські тварини	дикие и домашние животные	Wild- und Haustiere
здебільшого	преимущественно	hauptsächlich
кожух	кожух	Schafpelz
оздоба	отделка	Schmuck, Besatz
дрібний	мелкий	klein
визначатися	определяться	definiert werden
кожум'як	кожемяка	Gerber
згадка	упоминание	Erwähnung
переказ	предание	Sage
мабуть	наверное	wahrscheinlich, wohl
найцікавіший	самый интересный	der interessanteste
змальований	изображенный	dargestellt
бо	так как	weil, denn
мати	иметь	haben

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Клімат України.
2. Хутро.
3. Чим визначалося багатство господаря?
4. Стародавні кожум'яки.

2. Яке значення мав хутрянний одяг для народу вашої країни?

3. Чи змінилося значення хутра у теперішній час? Доведіть свою точку зору.

СВЯТА ВЕЧЕРЯ

З давніх-давен у нас в Україні словом і ділом люди створювали у святвечір образ багатства, щастя, миру і спокою у своєму домі. Ще досвіту господиня доставала кремень і кресало, хрестилася тричі і, ставши обличчям на схід сонця, викресала "новий вогонь". Цим вогнем вона розпалювала в печі дванадцять полін, що їх припасала та сушила дванадцять днів останнього місяця. Господиня готувала дванадцять свят-вечірніх страв: наставляла узвар, варила горох, квасолю, смажила капусту, рибу, ліпила вареники, готувала гриби, кашу гречану з молоком, коржі з маком та кутю з товченої пшениці. В усьому їй допомагали діти, а найбільше – старша дочка. У цій багатій, але пісній вечері господиня виставляла найголовніші плоди поля, городу і саду.

У той же час господар напував худобу та давав їй свіжого сіна. Потім чистив подвір'я від снігу і уважно оглядав своє господарство. Ніщо: ні позичене, ні десь забуте не могло бути в цей вечір поза домом. Всі члени родини теж повинні були бути вдома. "Боже вбережи, – казали люди, – десь заночувати в цю ніч: цілий рік будеш блукати по світі". Борони Боже і сваритися в цей день! Навпаки, добре помиритися з ворогами, щоб у новому році було мирно і в хаті і поза хатою.

Словничок

з давніх-давен	издавна	von alters her, seit jeher
створювати (що?)	создавать (что?)	(er)schaffen
досвіту	до рассвета	vor Sonnenaufgang
кремень і кресало	кремень и кресало	Feuerstein und Stahl
тричі	три раза	dreimal
схід сонця	восход солнца	Sonnenaufgang
розпалювати (що?)	разжигать (что?)	anzünden
поліно	полено	Holz Scheit
останній	последний	der letzte
страва	блюдо	Gericht
узвар	взвар	Kompott
квасоля	фасоль	Bohne
смажити (що?)	жарить (что?)	braten

гречана каша	гречневая каша	Buchweizengrütze
кутя	кутья	Plumpudding
товчений	толченый	gestoßen
пісня вечеря	постный ужин	Fastens-Abendessen
город	огород	Gemüsegarten
напувати худобу	поить скот	tränken dem Vieh
подвір'я	двор	Bauernhof
уважно	внимательно	aufmerksam
позичене	данное взаймы	entlehnt
поза домом	вне дома	außen Haus
повинен	должен	müssen
блукати	скитаться	(umher)wandern
Борони Боже!	Упаси Бог!	Das wolle Gott verhüten!
сваритися	ссориться	streiten
навпаки	наоборот	dagegen

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Приготування до святвечора: дії господині.
2. Приготування до святвечора: дії господаря.
3. Як ми маємо вести себе у день перед різдвом і що ні в якому разі нам не слід робити?

2. Що символізують "новий вогонь", дванадцять полін, дванадцять свят-вечірніх страв?

3. Як готуються люди до святвечора у вашій рідній країні?

СТРІТЕННЯ

Люди кажуть, що в цей день зима іде туди, де було літо, а літо – туди, де була зима. По дорозі вони зустрічаються і говорять між собою. "Боже, поможи тобі, зимо!" – каже літо. "Дай, Боже, здоров'я!" – відповідає зима. "Бач, зимо, – дорікає літо, – що я наробило і напрацювало, ти поїла і попила!"

За народним віруванням, літо зустрічається з зимою двічі на рік, на Стрітєння – 15-го лютого та в день святої Анни – 3-го грудня. Весною Зима – стара баба, а Літо – молода дівчина. Зиму веде попід руки старий дід Мороз, вона зігнулася, трясеться і ледве йде. Кожух на бабі Зимі полатаний, чоботи подерті, а в хустці на голові миші діри прогризли. У руках Зима несе

надщерблений горщик із льодом, а через плечі у неї – порожнісінька торба. У Літа вінок на голові та сорочка, квітами мережена. Літо несе в руках серп і сніп жита та пшениці.

При зустрічі на Стрітєння Зима і Літо сперечаються між собою: кому йти, а кому вертатися? До вечора стало тепліше – Літо перемогло, холодніше – Зима. Ясна і тиха погода в цей день віщує добрий урожай поля і роїння бджіл. Вітер – погана ознака. Відлига – жди пізньої весни і бережи хліб, бо в поле виїдеш нескоро. Люди кажуть: "Як на Стрітєння півень нап'ється води з калюжі, то жди ще стужі!".

Словничок

Стрітєння	Сретение	Maria Reinigung
казати	говорить	sprechen
зустрічатися	встречаться	treffen
відповідати	отвечать	antworten
бачити	видеть	sehen
напрацювати	наработать	erwerben
двічі на рік	два раза в год	zweimal jährlich
лютий	февраль	Februar
ледве	еле	kaum
чоботи	сапоги	die Stiefel
подертий	дранный	zerlumpt, abgerissen
хустка	платок	Tuch
надщерблений	щербатый	schartig
порожнісінька торба	абсолютно пустая сума	ganz leeren Beutel
сорочка	рубашка	Hemd
мережений	кружевной	Spitzen
сніп жита	сноп ржи	Garbe von Roggen
сперечатися	спорить	streiten
вертатися	возвращаться	zurückkehren
перемогти	победить	siegen
віщати (що?)	предсказывать (что?)	vorhersagen
добрий урожай	богатый урожай	Erntesegen
роїння бджіл	роение пчел	Bienenschwarm
погана ознака	плохой (дурной) знак	schlechtes Zeichen
відлига	оттепель	Tauwetter
бо	так как	weil, denn
півень	петух	Hahn
калюжа	лужа	Pfütze

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Що кажуть люди про Стрітіння?
2. Коли зустрічається літо з зимою? Як вони виглядають весною?
3. Про які народні прикмети, що пов'язані з погодою на Стрітіння, ви дізнались?

2. Чи існують народні прикмети про погоду у вашого народу?

3. Як ви гадаєте, чи дійсно за народними прикметами можна передбачити якою буде погода?

ПИСАНКА

Звичай робити писанки виник в Україні дуже давно. Писанка – символ сонця, життя, безсмертя, любові і краси, весняного відродження, добра, щастя, радості.

Орнамент на писанках переважно геометричний: трикутники, спіралі, кола, "сорок гілок", тощо. Усе це – знаки різних ритуалів або священні числа. Число сорок, наприклад, пояснюється сорокаденним постом або існуванням сорока святих мучеників. Орнаменти писанок поділяються на геометричні, рослинні, зоологічні, антропологічні та побутові.

Справжню писанку пишуть на свіжому яйці протягом семи тижнів, до Великодня. І робити це повинні переважно жінки – у красному куті, з чистими думками і чистою душею. Справжню писанку не продають, а дарують тому, хто любий серцю. В народі кажуть: "У світі доти існуватиме любов, доки люди писатимуть писанки".

Популярність писанки в наш час така велика, що в її честь навіть будують пам'ятники.

Словничок

писанка	писанка (пасхальное яйцо)	Osterei
звичай	обычай	Brauch
виникати/виникнути (де?)	возникать/возникнуть (где?)	entstehen
відродження	возрождение	Wiedergeburt
переважно	преимущественно	hauptsächlich
коло	круг	Kreis

гілка	ветка	Ast
пост	пост	Fasten
існування	существование	Bestehen, Existenz
мученик	мученик	Märtyrer
справжній	настоящий	wahr
протягом	в течение	im Laufe
тиждень	неделя	Woche
Великдень	Пасха	Ostern
повинен	должен	müssen
кут	угол	Ecke
світ	мир	Welt
доки	до тех пор	bis dahin
існувати	существовать	existieren
доки	пока	bis
в наш час	в наше время	heute
навіть	даже	sogar, selbst
будувати	строить	errichten

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Коли виник в Україні звичай робити писанки? Що вони символізують?
2. Орнамент на писанках.
3. За яких умов пишуть справжню писанку? Що кажуть про неї в народі?
4. Популярність писанки в наш час.

2. Як ви вважаєте, чому популярність писанки в наш час така велика?

3. Чи є щось подібне писанці у вашій країні? Розкажіть.

УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ

Українське традиційне весілля – це яскраве багатолюдне дійство, що триває кілька днів, і яке неможливо собі уявити без запрошених, близьких і далеких родичів, сусідів, друзів. Будь-який житель села може прийти на весілля подивитись, як вбрані молоді (наречений і наречена), як грають свої ролі свати, дівчата-дружки і хлопці-дружки.

Давньоруські літописці стверджують, що ще в давні часи існували такі шлюбні традиції, як умикання (викрадення), завоювання і купівля нареченої. Можна було не тільки хлопцям свататися до дівчат, але й дівчатам до хлопців, причому дівчата рідко не досягали успіху.

Найпоширенішим і найтривалішим був звичай одружувати хлопця і дівчину за волею батьків. Такий весільний обряд починався сватанням: посланці жениха (свати) не прямо запитували у батьків, чи віддадуть вони свою дочку за їхнього "князя", а говорили, що у їхній двір забігла куниця, а "князь" хоче мати її у себе. Якщо батьки не бачили ніякої куниці, то дівчина виносила гарбуза, що було знаком відмови. Коли ж дівчина подавала сватам рушники, а "князеві" хустку, то сватання минало успішно, і можна було приступати до заручин, які, власне, й були початком весілля.

Словничок

весілля	свадьба	Hochzeit
яскравий	яркий	Leuchtend
тривати кілька днів	длиться несколько дней	einige Tage andauern
уявити	представить	sich vorstellen
запрошений	приглашенный	der Eingeladene
вбраний	наряженный	gespannt
наречений, наречена	жених, невеста	Bräutigam, Braut
стверджувати	утверждать	versichern
існувати	существовать	sein
шлюбна традиція	брачная традиция	Heiratstradition
викрадення	кража	Diebstahl
досягати успіху	добиваться успеха	erfolgreich sein
найпоширеніший	наиболее распространенный	umso mehr
одружувати	женить	heiraten
куниця	куница	Marder
гарбуз	тыква	Kürbis
відмова	отказ	Absage
рушник	полотенце	Handtuch
хустка	платок	(Kopf-)Tuch
минати	проходить	vor sich gehen
заручини	помолвка	Verlobung

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Українське традиційне весілля.
2. Шлюбні традиції.
3. Сватання.

2. *Що означало, коли дівчина виносила сватам гарбуза або рушники і хустку?*
3. *Які шлюбні традиції існують у вашого народу? Як проходить традиційне весілля? Розкажіть.*

ЛЯЛЬКА-МОТАНКА

Українська лялька-мотанка – це унікальне явище, яке залишили нам наші предки. На стародавнє її походження указує хрест, що вона має замість намальованого обличчя. Хрест – символ гармонії духовної і тілесної (вертикальна і горизонтальна лінії), втілення небесного та земного, чоловічого та жіночого початків.

Ляльку-мотанку не в'яжуть і не шують, її тільки мотають, використовуючи лише натуральні матеріали: тканина має бути ручної роботи. Вбрання ляльки-мотанки має символічне значення. Спідниця символізує землю, вишита хвиляста лінія на фартусі указує на зв'язок з водою, вбрання на голові (стрічка, хустка) – на зв'язок з небом.

Почату ляльку треба було обов'язково закінчити, щоб уникнути нещастя. Вона – оберіг, тому таку ляльку мала кожна дитина. Дарували ляльки-мотанки і дівчатам, щоб скоріше виходили заміж. Кожна дівчина берегла її до заміжжя і народження дитини, а потім давала їй нею гратись.

Ляльки-мотанки, що знаходять нині в старих хатах дуже багато можуть розповісти про їхніх колишніх хазяїв. Дивлячись на ляльку, можна дізнатися, де жили наші предки, чим займались, чого боялись, до чого прагнули.

Словничок

лялька-мотанка	тряпичная кукла	handgemachte Puppe
явище	явление	Erscheinung, Phänomen
залишити (кому?)	оставить (кому?)	bleiben
стародавнє походження	древнее происхождение	antiken Ursprung
намальоване обличчя	нарисованное лицо	gezeichnetes Gesicht
втілення	воплощение	Verkörperung
початок	начало	Beginn
використовувати (що?)	использовать (что?)	verwenden
вбрання	одежда	Kleidung
спідниця	юбка	Rock

хвиляста лінія	волнистая линия	Wellenlinie
стрічка	ленточка	Band
хустка	платок	Tuch
уникнути (чого?)	избежать (чего?)	ausweichen
оберіг	оберег	behüten
гратись (чим?)	играться (чем?)	spielen
нині	ныне	derzeit, heute
розповісти (про кого?)	рассказать (о ком?)	erzählen
дивитися (на що?)	смотреть (на что?)	schauen
прагнути (чого?)	стремиться (к чему?)	streben nach

Завдання

1. Перекажіть текст за планом.

1. Лялька-мотанка як явище української культури.
2. Що символізує хрест?
3. Як роблять ляльку-мотанку?
4. Символічне значення ляльки-мотанки.
5. Лялька-мотанка – оберег.
6. Лялька-мотанка як пам'ятка культури.

2. Скажіть, чи є у культурі вашого народу щось подібне.

СИНИ

Дві жінки брали воду з криниці. Підійшла до них третя. Потім підійшов до криниці зовсім старенький дідусь і сів відпочивати на лаві біля криниці. Жінки розповідали про своїх синів. Одна сказала, що її син дуже сильний. Друга похвалилась, що її син співає, як соловей. А третя жінка сказала, що її син звичайний хлопчик і нічого в ньому немає особливого.

Набрали жінки води у відра й пішли. І дідусь подибав за ними. Тяжко жінкам нести воду. Аж ось біжать назустріч три хлопчики. Один хлопець камені великі підіймає з дороги й кидає їх набік. Другий пісню співає. А третій до матері підбіг, взяв у неї відра тяжкі й поніс додому.

Питають жінки в старого: "Чи сподобались вам наші сини?" А старий відповів: "Я тільки одного сина й бачив". І він показав на хлопчика, який у матері відра взяв.

Словничок

криниця	колодець	Brunnen
лава	лавочка	Bänkchen
розповідати (про кого?)	рассказывать (о ком?)	erzählen
похвалитись	похвалиться	prahlen mit
звичайний хлопчик	обычный мальчик	gewöhnlicher Junge
відро	ведро	Kübel
подибати за (ким?)	медленно идти (за кем?)	langsam gehen
назустріч	навстречу	entgegen
питати у (кого?)	спрашивать (у кого?)	j-d. fragen
старий	старик	Greis
сподобатися (кому?)	понравиться (кому?)	gefallen
бачити	видеть	sehen

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Біля криниці.
2. Жінки розповідають про своїх синів.
3. Що робили сини, коли зустрічали своїх матерів?
4. Що сказав дідусь про синів. Чому він так відповів?

2. Як ви оцінюєте поведінку кожного з трьох синів?

3. Скажіть, як ви допомагаєте своїм батькам.

ЛЕЛЕЧИЙ СУД

Якось восени я йшов полем і побачив: на великому лузі зібралося багато лелек. Вони утворили коло, а в колі тім з опущеною головою стояв один, красень, і слухав галасливу, тривожну мову своїх побратимів. Потім за якимось невловимим знаком всі лелеки піднялися в небо, а він залишився. Вони зробили над ним прощальне коло і полетіли. Він стояв, убитий горем.

І тільки пізніше, зовсім випадково я довідався, за що покарали лелеку його товариші. Мені розповіли, що того літа в сусідньому селі під час грози блискавка підпалила хату, на якій багато років жили лелеки. Господар хати з вогню виніс дітей і дружину. Він же, лелека, рятуючи себе, відразу полетів від пожежі, забувши про свою родину. На виручку прилетіли інші лелеки, але було вже пізно: мати з двома маленькими нелітками загинула у вогні. Лелека

все літо ховався, а коли настала пора відльоту, він тихенько пристав до зграї. Але там його упізнали і осудили на вічну самотність.

Так відбувся лелечий суд, можливо, найсправедливіший і водночас найжорстокіший з усіх судів.

Словничок

лелека	журавль	Kranich
утворити коло	образовать круг	einen Kreis bilden
галасливий	крикливый	schreiend
залишитись	остаться	bleiben
випадково	случайно	zufällig
довідатись (про що?)	узнать (о чем?)	sich erkundigen nach
під час грози	во время грозы	während des Gewitters
блискавка	молния	Blitz
господар	хозяин	Hausherr, Besitzer
рятувати себе	спасать себя	sich selbst retten
відразу	сразу	sofort
пожежа	пожар	Brand
родина	семья	Familie
інший	другой	andere(r)
неліток	птенец	junger Vogel
загинути у вогні	погибнуть в огне	im Feuer umkommen
ховатися	прятаться	sich verstecken
пора відльоту	пора отлета	Zeit des Abflugs
згря	стая	Schwarm, Schar, Zug
самотність	одиночество	Einsamkeit
відбутися	состояться	stattfinden
одночас	одновременно	gleichzeitig

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Коло лелек і самотній лелека.
2. Пожежа.
3. Лелечий суд.

2. Як ви оцінюєте поведінку красеня-лелеки, господаря хати, інших лелек?

3. Чи ви коли-небудь чули про подібне явище у світі тварин, живої природи? Розкажіть.

УКРАЇНСЬКІ ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКИ

Українські прислів'я та приказки – це короткі влучні вислови, що в художній формі типізують різні явища народного життя. Вони є узагальненим народним досвідом, в них формулюються народні погляди на етику, мораль, відбивається історична пам'ять народу.

До найдавніших прислів'їв належать такі, основний зміст яких – висновки з господарського досвіду ("Багато снігу – багато хліба", "Влітку один тиждень рік годує", "Де квітка, там медок"). Деякі прислів'я та приказки, що вживаються і нині, свідчать про стародавні народні уявлення. Так, приказка "З ним каші не звариш" є відгомонам звичаю східнослов'янських племен спільно з ворогом варити і їсти кашу на знак скріплення мирного договору. Отже, "каші не звариш" – не примиришся, не дійдеш згоди.

Український народний гумор вважають м'яким, добродушним. Коли йдеться про окремі вади характеру чи зовнішності людей, жартома говорять: "Розуміється, як ведмідь на зорях", "Чорнобрива, як руде теля". Та коли треба, щоб слово стало зброєю, народ вдається до гострої сатири. "Усе пани та пани, а хто ж буде свині пасти?", "Батько мій був середній хазяїн: торби по боках, а сам посередині" – так саркастично висміювалась соціальна нерівність.

Прославляючи працелюбність, сміливість, скромність, кмітливість, розсудливість, розум, вірність слову, прислів'я воюють проти ледачих, пихатих, скупих, брехунів, базік.

Словничок

прислів'я	пословица	Spruchwort
приказка	поговорка	Spruchwort
влучний вислів	меткое выражение	treffende Aussage
явище	явление	Erscheinung
узагальнений народний досвід	обобщенный народный опыт	zusammenfassende Volkserfahrung
народні погляди	народные взгляды	Volksglaube
відбиватися	отражаться	sich widerspiegeln
належати(до чого?)	относиться (к чему?)	sich verhalten zu
зміст	содержание	Inhalt

висновок	вывод	Schlussfolgerung
господарський досвід	хозяйственный опыт	Hauswirtschaftserfahrung
годувати	кормить	ernähren
деякий	некоторый	einige
вживатися	употребляться	verwenden
стародавні народні уявлення	древние народные представления	altertümliche volkstümliche Vorstellung
відгомін	отголосок	Widerhall, Echo
звичай	обычай	Brauch, Sitte
спільно(з ким?)	совместно (с кем?)	gemeinsam mit
скріплення мирного договору	заключение мирного договора	Friedensvertragsschließung
дійти згоди	прийти к согласию	zum Einverständnis kommen
народний гумор	народный юмор	Volkstümlicher Humor
коли йдеться ...	когда речь идет...	wenn es um ... geht
окремі вади характеру	отдельные недостатки характера	einzelne schlechte Charaktereigenschaften
зовнішність	внешность	Äußerlichkeit
жартома	в шутку	im Scherz
розуміється(на чому?)	разбираться (в чем?)	sich klar werden über
руде теля	рыжий теленок	rothaariges Kalb
зброя	оружие	Waffe
вдаватися(до чого?)	прибегать (к чему?)	zu etwas greifen
торба	сума	Beutel
кмітливість	находчивость	Schlagfertigkeit
ледачий	ленивый	faul
пихатий	высокомерный	hochmütig
брехун	лгун	Lügner
базіка	пустомеля	Plappermaul

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Що таке прислів'я та приказки?
2. Найдавніші українські прислів'я.
3. Український народний гумор.

2. Що прославляють українські народні прислів'я та приказки?

3. Наведіть декілька прислів'їв та приказок зі своєї рідної мови.

Поясніть, що вони означають.

МІСТАМИ УКРАЇНИ

КИЇВ

Київ... Це неповторне місто, прославляли у своїй творчості поети, композитори, художники. У кожного, хто побував у ньому, назавжди залишаються незабутні враження про мальовничі схили правого берега Дніпра, Софійський собор, Хрещатик, Києво-Печерську лавру.

Київ розмовляє з нами мовою пам'яток, що дійшли до нас з сивої давнини. Археологи вважають, що це місто виникло більше ніж півтори тисячі років тому, приблизно у п'ятому столітті. Під час існування староруської держави – Київської Русі – він був її політичним центром. Згадки про нього можна знайти і у стародавній вірменській хроніці, і в працях арабських географів дев'ятого та десятого століть.

Дуже цікавою є історія походження назви міста. Вперше воно згадується у літописі монаха Києво-Печерського монастиря Нестора. За легендою засновниками Києва були три брата Кий, Щек і Хорів (які очолювали східнослов'янське плем'я полян) і їхня сестра Либідь. Місто назвали на честь старшого брата – Кия.

Археологічні пошуки, що проводились на київських пагорбах (Старокиївській горі, Церковиці, Хоревиці), значною мірою підтверджують реальні історичні обставини виникнення легенди про заснування міста. Вченими-археологами було знайдено рештки слов'янських поселень, що започаткували Київ. За думкою дослідників, Кий був полянським князем, який жив у першій половині шостого століття.

А нині на березі Дніпра нас вітає пам'ятник легендарним засновникам Києва. Пам'ятник, який відтворює уявлення про них для нащадків: з давньоруського човна дивиться у далечінь прекрасна дівчина Либідь, а за нею могутньою скелею вишикувались троє мужніх братів-воїнів – Кий, Щек та Хорів.

Словничок

місто	город	Stadt
назавжди	навсегда	für immer
залишатися	оставаться	bleiben
враження	впечатление	Eindruck
мальовничий	живописный	malerisch
схил	склон	Hang
лавра	лавра	(orthodoxes) Mönchskloster
давнина	древность	Altertum
вважати	считать (думать)	rechnen
стародавній	древний	alt
виникнути	возникнуть	entstehen
існування	существование	Bestehen, Existenz
згадка	упоминание	Erwähnung
праці	труды	Werke
цікавий	интересный	interessant
походження	происхождение	Abstammung
засновник	основатель	Gründer
очолювати	возглавлять	leiten
пошуки	поиски	Suchen
пагорб	холм	Hügel
обставина	обстоятельство	Umstand
рештки	остатки	Spitzen
започаткувати	положить начало	den Anfang machen
думка	мысль	Gedanke
дослідник	исследователь	Forscher
вітати	приветствовать	grüßen
відтворювати	воссоздавать	wiederherstellen
уявлення	представление	Vorstellung
нащадок	потомок	Nachkomme
човен	лодка	Boot
дивитись	смотреть	sehen
скеля	скала	Felsen
вишукуватися	выстроиться	antreten
мужній	мужественный	mutig

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Які враження залишаються у кожного, хто побував у Києві?
2. Коли виник Київ?
3. Яке значення він мав для староруської держави – Київської Русі?

4. Розкажіть історію походження назви міста.
  5. Чи підтверджують археологічні пошуки реальні історичні обставини виникнення легенди про заснування Києва?
  6. Хто був Кий за думкою дослідників?
  7. Опишіть пам'ятник легендарним засновникам Києва, що стоїть нині на березі Дніпра.
2. *Чи були ви у Києві? Що вам запам'яталося більш за все?*
3. *Чи існує легенда про заснування вашого рідного міста? Розкажіть її*

ЛЬВІВ

На пагорбах за високою стіною, що була захистом від нападу ворогів, височить Львів. Місто, яке збудував для свого сина Льва і назвав на його честь князь Данило Галицький. Це було у далекому XIII-ому столітті, і з тих часів місто стало центром західноукраїнських земель, народ яких багато років боровся за свою свободу і незалежність.

Львів – це, перш за все, історія, чий подих відчувається і понині. Інколи навіть здається, що на його стародавніх вулицях і тепер лунають голоси славних предків – талановитих майстрів, ремісників, воїнів – усіх тих, хто до останнього подиху відстоював народні права, створював безсмертні духовні цінності, творив славу міста.

У Львові жив і друкував свої книги Іван Федорів. У лютому 1574-го року він випустив першу друковану книгу в Україні, на якій хизувався герб стародавнього міста, і також у Львові великий друкар видав перший на Русі буквар для дітей.

У Львові жили й творили: великий український письменник Іван Франко, видатний публіцист і драматург Ярослав Галан... Перелік славних імен можна продовжувати без кінця, але краще своїми очима побачити Львів і його пам'ятні місця – кафедральний готичний собор, каплицю Трьох святих, собор святого Юра, театр опери і балету і багато інших.

Але не тільки своєю історією славиться місто. Львів – це сучасний, промисловий, науковий і культурний центр країни. Багато років заводи міста випускають різноманітну продукцію, що використовується не тільки в

Україні, а й експортується за кордон. Навчальні заклади міста – університети, інститути, консерваторія – інтелектуальний і культурний потенціал.

Такий він – сучасний Львів: стародавній (його старе місто – неначе величезний архітектурний музей) і вічно молодий – з сучасними житловими будівлями, зеленими парками и майданами.

Словничок

пагорб	холм	Hügel
захист	защита	Schutz
височити	возвышаться	sich erheben
будувати/збудувати що?	строить/построить что?	bauen
західний	западный	West-
незалежність	независимость	Unabhängigkeit
перш за все	прежде всего	vor allem
подих	дыхание	Hauch
відсуватися	ощущаться	fühlbar sein
понині	поныне	bis jetzt
інколи	иногда	manchmal
навіть	даже	sogar, selbst
здаватися	казаться	scheinen
стародавній	древний	alt
лунати	слышаться	ertönen
ремісник	ремесленник	Handwerker
останній подих	последний вздох	der letzte Hauch
хизуватися	красоваться	prangen
письменник	писатель	Schriftsteller
видатний	выдающийся	hervorragend
перелік	перечень	Liste
очі	глаза	Augen
каплиця	часовня	Kapelle
і багато інших	и многие другие	und viele Andere
але	но	aber
сучасний	современный	gegenwärtig, modern
різноманітний	разнообразный	vielfältig
використовуватись	использоваться	zur Anwendung kommen
за кордон	за рубеж	ins Ausland
навчальний заклад	учебное заведение	Bildungsanstalt
являти собою	являются, быть	sein
неначе	словно	wie, gleichsam, ebenso wie
величезний	огромный	riesig, riesengroß
будівля	здание	Gebäude
майдан	площадь	Platz

Завдання

1. *Перекажіть текст за планом:*

1. Львів – цент західноукраїнських земель.
2. Які видатні люди жили і творили у Львові?
3. Які пам'ятні місця є у Львові?
4. Львів стародавній і сучасний.

2. *Чи були ви у Львові? Що вам запам'яталося більш за все?*

3. *Розкажіть про своє рідне місто.*

ОДЕСА

Перші грецькі колоністи з'явилися на цій землі ще в VII столітті до нашої ери. За часів Київської Русі землі нинішньої Одеської області населяли східнослов'янські племена. У XV столітті цими місцями заволоділи татари, які почали називати своє селище "Хаджибей". 14 вересня 1789 року Хаджибей було взято штурмом російськими військами та загоном українських козаків. У травні 1794 року було затверджено "План пристані і міста Хаджибея", а 22 серпня того ж року почалася закладка перших портових споруд, і відтоді цей день і вважається датою народження Одеси. Сама ж назва Одеса (від грецького "Одессос" – великий торговий шлях) вперше зустрічається у документах 10 січня 1795 року.

У XIX столітті місто бурхливо розвивалось: спочатку як морський порт, а потім і як промисловий центр. Дуже швидко збільшувалося населення: від 5-ти тисяч жителів у 1798 році до 300-т тисяч у кінці XIX століття. Одеса будувалася загалом руками українців і росіян, які й стали переважною частиною населення міста. Одночасно сюди прибували біженці з поневолених Оттоманською імперією країн – болгари, греки, албанці.

Найвідоміші пам'ятки Одеси – це Потьомкінські сходи, Приморський бульвар, мармуровий палац генерал-губернатора, пам'ятник градоначальнику Одеси герцогу де Ришельє, вулиці: Дерibasівська, Пушкінська, Гоголя, Менделєєва та ін.

Потьомкінські сходи побудували в 1837–1841 роках ХІХ століття. Якщо дивитися на них знизу угору, то видно тільки одні сходинки. Їх 192. Якщо ж дивитися на сходи зверху вниз, щаблі не видно, можна бачити тільки одні майданчики. Архітектор Боффо вельми оригінально розробив пропорції сходів. Їх ширина вгорі становить 13,4 м, внизу – 21,6 м. При цьому, якщо дивитися зверху вниз, різниці не видно.

Пам'ятник герцогу де Ришельє. На Приморському бульварі, одному з улюблених місць відпочинку одеситів стоїть пам'ятник, без якого абсолютно неможливо уявити собі Одесу. Це пам'ятник колишньому губернатору Новоросійського краю і градоначальнику Одеси герцогу де Ришельє. Він був споруджений в 1826 році за проектом архітектора А. Мельникова і видатного російського скульптора, ректора Петербурзької Академії мистецтв І. Мартоса. Пам'ятник, виконаний в античному, стилі являє собою постать герцога в римській тозі. Одесити любовно називають його "Дюк" і відносяться до нього, як до одного з мешканців свого міста, старожила, доброго знайомого і приятеля.

Вулиця Дерібасівська. Найзнаменитіша з вулиць Одеси. Вулиця носить ім'я учасника штурму Хаджибея і першого градоначальника Одеси Йосипа Дерібаса. Виходець з Неаполітанського Королівства, Дерібас розпочав свою службу у Катерини ІІ і швидко зробив кар'єру. З цією вулицею пов'язано багато пам'ятних подій у житті міста.

Словничок

за часів	во времена	zu Zeiten
заволодіти (чим?)	завладеть (чем?)	einnehmen
загін	отряд	Abteilung; Trupp
споруда	сооружение	Anlage
відтоді	с той поры	seitdem
вважатися	считаться	gelten
шлях	путь	Weg
бурхливо	бурно	stürmisch
будуватися	строится	gebaut werden
загалом	в основном	im wesentlichen
одночасно	одновременно	gleichzeitig

сходинка	ступенька	Stufe
щабель	площадка	Treppenabsatz
уявити собі	представити себе	sich etw. vorstellen
колишній	бывший	ehemalig
виконаний	выполненный	vorgenommen
являти собою	представляють собою	darstellen, bieten
постать	фігура	Figur, Statur
тога	тога	Robe
мешканець	житель	Bewohner
швидко	быстро	schnell
подія	событие	Ereignis

Завдання

1. *Перекажіть текст за планом:*

1. Історичний екскурс. Дата народження Одеси та походження назви міста.
2. Одеса – морський порт и промисловий центр. Населення міста.
3. Найвідоміші пам'ятки Одеси.

2. *Чи були ви в Одесі? Що вам запам'яталося більш за все?*

3. *Чи є якийсь відоме місто-порт у вашій країні? Розкажіть про нього.*

ХАРКІВ

Місто Харків... За більш ніж 350 років своєї історії він встиг змінити кілька ролей. Спочатку це була фортеця, що захищала слов'янські міста від кочівників. Потім Харків стає одним із найбільш значних міст півдня Російської Імперії. У ХХ столітті місто перетворюється на величезний промисловий центр. А зараз – це сучасний, розвинений мегаполіс з населенням близько 1,5 (півтора) мільйона чоловік, друге за значенням місто України.

Харків розкинувся з півночі на південь на 24 км, зі сходу на захід – на 25 км і займає площу близько 306 кв. км. У ньому понад 2,5 (дві з половиною) тисячі проспектів, вулиць, провулків і площ.

Існує декілька версій про виникнення назви міста. Деякі історики вважають, що "Харків" – це трансформована назва столиці кочівників Шарукань, яка була на цих землях. Інші пов'язують назву міста з ім'ям

ватажка перших українських переселенців середини XVII століття – Харка (Харитона). Більшість же фахівців вважає, що своє ім'я місто отримало від річки Харків, назва якої і досі залишається гідронімічною загадкою.

Завдяки зручному географічному розташуванню Харків протягом століть нарощував економічну міць і розвивав систему транспортних комунікацій. Сьогодні він є дуже великим транспортним вузлом: важливі залізничні шляхи та автомагістралі проходять через нього.

Харків – це великий промисловий центр України. Основу виробничого потенціалу становлять підприємства високотехнологічних галузей, продукція багатьох харківських підприємств відома на світовому ринку.

За науковим та освітнім потенціалом Харків посідає друге місце в Україні. У середньому за рік тут готують понад 33 тис. фахівців, що забезпечує високий рівень кваліфікації трудових ресурсів регіону.

Харків – місто з багатими культурними традиціями. Тут працюють 6 великих театрів є велика кількість музеїв і бібліотек. Фонди Державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка мають понад 6,5 млн. книг і видань, серед яких є рідкісні й унікальні. Велику роботу з організації концертів і пропаганди музичного мистецтва проводить Харківська обласна філармонія. Заслужену популярність серед жителів і гостей міста мають цирк, зоопарк, дельфінарій.

Харків – спортивне місто. Тут є усі умови для занять спортом і виховання майбутніх майстрів і чемпіонів. Працюють 19 стадіонів, 850 спортивних майданчиків, 363 спортивних зали, 19 басейнів, понад 40 тенісних кортів, гольф-клуб. Гордістю Харкова є футбольна команда "Металіст", яка вже протягом багатьох років є одним із провідних клубів України.

Для харків'ян однаково близькі й дорогі і українська, і російська культури. Це склалося історично: понад три століття тому ці землі заселяли переселенці з Росії і Правобережної України. Державна мова в країні –

українська, але рідними мовами для більшості жителів Харкова є і російська, і українська, тому їх на рівних використовують у повсякденному житті.

Сім чудес Харкова

Сім чудес Харкова – це сім історичних та культурних монументів, які були обрані на конкурсі "Сім чудес Харкова" у липні 2008 року.

1. Пам'ятник Тарасові Шевченку. Пам'ятник Т. Шевченку було зведено у 1935 році біля входу в сад імені Тараса Шевченка. Пам'ятник вважається найкращим серед більш ніж 250 інших пам'ятників великому українському поету в усьому світі.

2. Фонтан "Дзеркальний струмінь". Фонтан "Дзеркальний струмінь" – одна з найвидатніших архітектурних споруд в Харкові і перебуває під захистом ЮНЕСКО. Він розташований на вулиці Сумській навпроти Оперного театру і є одним із найулюбленіших місць для зустрічей і відпочинку харків'ян.

3. Покровський собор. На території монастиря знаходиться декілька будівель: Покровський собор, церква Озерянської Божої Матері, Харківська архієрейська резиденція і духовна семінарія. Засновниками Покровського собору були козаки, які звели його у 1689 році як частину укріплень. Це найстаріший кам'яний пам'ятник архітектури національного значення у Харкові.

4. Благовіщенський собор. Цю церкву, яскравий приклад неовізантійської архітектури з 80-метровою дзвіницею, було побудовано між 1889 і 1901 роками за проектом місцевого архітектора М. Ловцова. Собор здатний вмістити 4 тисячі чоловік і є найбільшим у Харкові.

5. Успенський собор. Собор стоїть на Університетському пагорбі на березі річки Лопань; його можна побачити з будь-якого куточка центра міста. Дзвіницю собору, виконану у неокласичному стилі, побудували у 1820–1830-х роках, а висота всієї будівлі сягає 90 метрів.

6. Держпром (Будинок державної промисловості). Будівлю Держпрому, яка є першою висотною залізобетонною спорудою в усьому

колишньому Радянському Союзу, звели у Харкові у винятково короткий строк: за 1925–1928 роки. На даний момент у будівлі Держпрому розташовано адміністративні установи, що спеціалізуються у різних галузях економіки.

7. Житловий будинок зі шпилем. Житловий будинок зі шпилем розташовано на площі Конституції. Ця будівля становить висотну доміанту майдану і займає цілий квартал. Висота – 7–11 поверхів. Збудований за проектом П. Арешкіна у 1954 році.

Поза конкурсом: головне диво і символ Харкова – площа Свободи. Це унікальний архітектурний ансамбль, відомий далеко за межами України. Площу та будівлі навколо неї побудували у кінці 1920-х – на початку 1930-х років ХХ століття. Площа Свободи є одною з найбільших площ у світі, її територія сягає майже 12 гектарів.

Словничок

більш ніж	более чем	mehr als
встигати/встигнути	успевать/успеть	schaffen
кілька	несколько	einige
кочівник	кочевник	Nomade
південь	юг	Süden
сучасний	современный	gegenwärtig, modern
північ	север	Nord, Norden
схід	восток	Osten
захід	запад	Westen
провулок	переулок	Querstraße, Gasse
існувати	существовать	bestehen, existieren
виникнення	возникновение	Entstehung
ватажок	предводитель	Anführer
вважати	считать (думать)	betrachten, zählen
завдяки (чому?)	благодаря (чему?)	dank
зручний	удобный	bequem
розташування	расположение	Anordnung, , Aufstellung
міць	мощь	Macht
залізничний шлях	железнодорожный путь	Bahngleis
виробничий	производственный	Betriebs-
світовий ринок	мировой рынок	Weltmarkt
освітній	образовательный	Bildungs-

державний	государственный	Staats-
мати	иметь	haben
умови	условия	Verhältnisse
протягом	в течение	im Laufe
провідний клуб	ведущий клуб	Führende Club
використовувати	использовать	ausnutzen
повсякденне життя	повседневная жизнь	Alltag
обраний	избранный	gewählt, erwählt
зведений	возведенный	erbaut
найвидатніший	наиболее знаменитый	das berühmteste
споруда	сооружение	Anlage
відпочинок	отдых	Ruhe, Erholung, Freizeit
засновник	основатель	Gründer
здатний	способен	zu etwas imstande sein
пагорб	холм	Hügel
колишній	бывший	ehemalig
винятковий	исключительный	ausschließlich
установа	учреждение	Anstalt
галузь	отрасль	Zweig, Branche
становити	составлять	bilden, ausmachen
поза конкурсом	вне конкурса	außer Konkurrenz
межа	предел	Grenze
будівля	строение	Bauwerk, Gebäude, Haus
сягати/сягнути	достигать/достичь	erreichen
майже	почти	fast, beinahe, nahezu

Завдання

1. Перекажіть текст за планом:

1. Історичний екскурс. Походження назви міста.
2. Харків – великий транспортний, промисловий, науковий, культурний і спортивний центр.
3. Мовна ситуація у Харкові.
4. Сім чудес Харкова.
5. Площа Свободи.

2. Яке з чудес Харкова запам'яталося вам найбільш за все? Чому?

3. Назвіть друге за значенням місто вашої країни. Розкажіть про нього.

"ЩО Я ДУМАЮ ПРО УКРАЇНУ?"

(враження іноземних студентів про Україну)

УКРАЇНА

Україна – це незалежна держава у Східній Європі. Вона межує з Росією на сході, з Білоруссю на півночі, з Польщею, Словаччиною та Угорщиною на заході, з Румунією і Молдовою на південному заході і з Чорним і Азовським морями на півдні країни.

Річкою Дніпро Україна розділена на дві частини – лівобережну і правобережну Україну. В Україні мешкають 46 мільйонів людей. Тут є Кримські гори і Карпати.

Столиця України – місто Київ. Це найбільше місто України. Воно розташовано на Дніпрі, на півночі країни. Населення Києва складає майже три мільйона чоловік, площа – 839 квадратних кілометрів. В Києві є багато пам'ятних місць, наприклад, Софійський собор або Києво-Печерська лавра.

У Києві працює президент України – Віктор Федорович Янукович. Народ України обрав його у 2010 році.

Офіційною мовою України є українська, але у східній Україні, наприклад у Харкові, люди часто говорять і російською. Харків є другим за кількістю населення містом України, її науковим і культурним центром. Студенти з різних країн живуть і навчаються тут, тому що у цьому місті є багато різних університетів.

Центральна вулиця Харкова – Сумська. На цій вулиці є багато магазинів, ресторанів, і ще тут є оперний театр, де ви можете подивитися найбільш відомі опери та балети, наприклад, "Євгеній Онєгін", "Борис Годунов", "Лебедине озеро", "Лускунчик". Вулиця Сумська проходить повз майдан Свободи – найбільшу площу у Європі.

Українці та іноземці люблять відпочивати на Чорному морі і тому часто відпочивають у Криму. Там можна і добре відновлюватися, і також

милуватися морськими краєвидами. Там є багато палаців, ботанічний сад і прекрасна природа. Люди туди приїздять, коли у них проблеми з легенями, тому що в Криму добрий клімат.

Мені дуже подобається Україна, особливо Харків, тому що тут я змогла багато побачити, познайомитись з приємними людьми, а також вивчати російську й українську мови.

Марія Лауш

З ЧИМ Я ПОЗНАЙОМИВСЯ В УКРАЇНІ

Перед тим, як я вперше поїхав в Україну влітку 2009 року, я не дуже розумів, чому саме їхати вивчати російську мову до цієї країни, коли за офіційну національну мову тут вважається українська. Це явище, що російська для більшості людей Харкова є першою мовою, мене спочатку дивувало. Ця особлива мовна ситуація була тою, з якою я дуже добре познайомився вже під час моєї першої подорожі в Україну. Разом з мовною ситуацією я почав цікавитися українською мовою, яка мені здалася трудною. Мова одного народу – це найбільша частка його культури. Про українську культуру та про натуру українців я багато дізнався під час стажування у Харкові. Завдяки друзям – одних з них я вже з літа знаю, а з другими ми лише в останні місяці познайомились – ми вивчаємо країну та її людей. Вони їздили з нами на природу, показували нам як готувати шашлик, кашу та інші смачні страви української національної кухні. Вони познайомили нас зі своїми улюбленими місцями у місті. Час зустрічей і бесід з українцями – це, звичайно, добра практика з російської мови, але можна дійсно, завдяки нашим друзям, познайомитися з теперішнім менталітетом українського народу.

Те, що я дуже люблю у характері людини, – є відвертість. Ті люди, з якими ми зустрічаємося, дуже цікавляться нами, тобто ми тут не тільки знайомимося з новою культурою, але якимось показуємо нашим друзям і свою культуру.

Гостинність у цій країні є дуже міцно пов'язана з відвертістю, і якщо ти з кимось подружив, він тобі навіть віддає би свою останню сорочку тільки для того, щоб ти себе почував добре.

З чим я познайомився в Україні – це:

- нова культура, інший менталітет;
- цікава і різноманітна країна;
- зацікавлення і відкритість, але кой-коли зустрічаються неввічливі й непривітні люди;
- друзі та все, що пов'язано з навчанням, професори, яким я дуже дякую за цей досвід!

Армін Вебер

Завдання

- 1. Прочитайте твори іноземних студентів, у яких вони діляться своїми враженнями про Україну.***
- 2. Складіть план до кожного твору та перекажіть їх.***
- 3. За попередньо складеним планом опишіть свої враження від перебування в Україні.***

Навчальне видання

Укладачі: РОМАНОВ Юрій Олександрович
РОМАНЬОК Людмила Вікторівна

Читаймо українською!

Методичні вказівки з української мови як іноземної

Роботу до видання рекомендувала проф. Т.О. Снігурова

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка О.А. Романової

План 2012 р., поз. 215

Підписано до друку 20.01.2013 р. формат 60x84 1/8. Папір офсетн.
Друк – ризографія. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 1,8.
Олб.-вид. арк. 1,9. Наклад 300 прим. Зам. № _____ . Ціна договірна.

Видавничий центр НТУ "ХПІ".
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 3657 від 24.12.2009 р.
61002, Харків, вул. Фрунзе, 21.

Надруковано в типографії ТОВ "Цифра Принт"
На цифровому лазерному видавничому комплексі XEROX DocuTech 6135
61066, м. Харків, вул. Культури, 22 б. Тел.: 766-47-10